ชื่อเรื่อง ระบบสารสนเทศแม่ลายผ้าแส่วผู้ไท แขวงสะหวันนะเขต

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผู้วิจัย นางลัดดาวรรณ เนานาดี

กรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.จำนง วงษ์ชาชม

ดร.สุชานาถ สิงหาปัด

ปริญญา วท.ม. (วิทยาการสารสนเทศและเทคโนโลยี)

สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปีที่ตีพิมพ์ 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความและ ต้องการระบบสารสนเทศแม่ลายผ้าแส่วผู้ไทแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว 2) วิเคราะห์โครงสร้างข้อมูลเพื่อออกแบบระบบแม่ลายผ้าแส่วผู้ไท แขวง สะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 3) เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศ แม่ลายผ้าแส่วผู้ไท แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 4) ประเมิน ประสิทธิภาพระบบสารสนเทศแม่ลายผ้าแส่วผู้ไท แขวงสะหวันนะเขตสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการระบบสารสนเทศแม่ลายผ้าแส่วผู้ไท แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยกำหนด ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรจะเป็นสตรีชาวผู้ไทที่มีความสามารถประดิษฐ์ลายผ้าแพรวาบนผ้าแส่วและ สามารถบอกชื่อลายผ้าได้ มีช่วงอายุระหว่าง 50-80 ปี ที่อาศัยอยู่ในแขวงสะหวันนะเขต ได้แก่ 1) บ้านละหาน้ำ เมืองสองคอน 2) บ้านเมืองจัน เมืองเชโปน โดยสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 30 คน ผู้ไทเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบสนทนากลุ่ม และ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการระบบสารสนเทศแม่ลายผ้าแส่วผู้ไท แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ปัญหาการเก็บรักษามรดก ภูมิปัญญาผ้าแส่ว เป็นการบันทึกลวดลายที่ผู้เป็นแม่มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการจัดเก็บลาย

ผ้าทั้งหมดนั้นเอาไว้ในฝืนผ้าแส่ว เพื่อจะได้ส่งมอบให้กับลูกสาวเมื่อลูกสาวแต่งงานและ ออกเรือนไป ผ้าแส่ว (Pa Saew) ซึ่งเปรียบเหมือนแหล่งจัดเก็บแม่ลายผ้าแพรวานั้น เหลืออยู่น้อยมาก เนื่องจากสตรีชาวผู้ไทที่เป็นช่างฝีมือทอผ้าแพรวาส่วนใหญ่เสียชีวิตแล้ว ส่วนกลุ่มที่ยังคงมีชีวิตอยู่ในปัจจุบันก็ล้วนแล้วแต่เป็นผู้สูงวัย ความต้องการที่จะนำ สารสนเทศเข้ามาช่วยในการเก็บลายผ้าแส่ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์กระบวนการดำเนินงาน ระบบสารสนเทศแม่ลายผ้าแส่วผู้ไทแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว โดยการนำสารสนเทศเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหากระบวนเพื่อการอนุรักษ์และ การเผยแพร่องค์ความรู้ที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวผู้ไท อันจะเป็นช่วยอนุรักษ์ ส่งเสริมการ เรียนรู้ และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไท ที่อาศัยอยู่ในแขวงสะหวัน นะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แก่ชุมชน เยาวชนรุ่นหลัง หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจศึกษา และสืบสานมรดกภูมิปัญญาท้องถิ่นอันทรงคุณค่านี้ให้คงอยู่ อย่างยั่งยืนและสามารถนำไปเก็บรักษาข้อมูลและต่อยอดพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อื่นต่อไป

2. จากผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยพบว่า ปัญหาการเก็บรักษามรดกภูมิ ปัญญาผ้าแส่วผู้ไท 1. ปัจจุบันยังไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการทอแม่ลาย ผ้าแส่วที่เป็นลายลักษณ์อักษรผู้ที่ต้องการอยากรู้ข้อมูลเรื่องลายผ้าต้องได้ไปถามเจ้าตัวเอง ทำให้เสียเวลาในการสอบถาม 2. ลวดลายบนผืนผ้าแส่วผู้ไทมีความยุ่งยากและใช้เวลานาน ในการทอจึงทำให้คนรุ่นหลังไม่สนใจที่จะสืบทอดการทอ ความต้องการที่จะนำสารสนเทศ เข้ามาช่วยในการเก็บลายผ้าแส่วผู้ไท ผู้วิจัยได้ไปศึกษาความต้องการของระบบจากกลุ่ม ประชากรตัวอย่างเพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบสารสนเทศแม่ลายผ้าแส่วผู้ไท แขวงสะหวัน นะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 1. สตรีชาวผู้ใหมืความต้องการอยากได้ ระบบสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ลวดลายผ้าแส่วผู้ไท 2. อยากได้ระบบที่สามารถนำ ข้อมูลเข้าไปและสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว 3. อยากได้ระบบสารสนเทศที่ช่วยใน การอนุรักษ์และการเผยแพร่องค์ความรู้ที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวผู้ไท จากผลดังกล่าว ได้นำมาวิเคราะห์โครงสร้างข้อมูล พบว่าข้อมูลที่สำคัญที่ควรมีในระบบ คือ หน้าหลัก คำสำคัญ ประวัติความเป็นมาผ้าแส่วผู้ไท ช่างทอผ้าแส่ว แม่ลายผ้าแส่ว ผู้ดูแลระบบผู้ไท 3. ผู้ไทผลของการพัฒนาระบบระบบสารสนเทศแม่ลายผ้าแส่วผู้ไท แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ออกแบบระบบงาน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และ ออกแบบระบบงานแล้วดังแสดงในบทที่ 3 ที่ประกอบไปด้วยส่วนหลักๆ เช่น ส่วนหัวของ เว็บไซต์ ส่วนเมนูคำสั่งต่างๆ ของเว็บไชต์ ส่วนเนื้อหา ขั้นตอนต่อไปเป็นขั้นตอนการพัฒนา

ระบบสารสนเทศแม่ลายผ้าแส่วผู้ไท แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว ตามวงจรการพัฒนาระบบ (SDLC) แบบจำลองขั้นตอนการทำงานของระบบ
เป็นการสร้างแบบจำลองกระบวนการการทำงานของระบบสารสนเทศแม่ลายผ้าแส่วผู้ไท
แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยใช้แผนผังงานระบบ ซึ่ง
ผู้วิจัยได้จำลองกระบวนการการทำงานกระแสข้อมูล DFD (Data Flow Diagram) หน้าจอ
ของระบบสารสนเทศแม่ลายผ้าแส่วผู้ไท แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว แบ่งออกเป็น 2 ส่วน 1. ส่วนของผู้ใช้งานทั่วไป 2. ส่วนของผู้ดูแลระบบ

4. การประเมินประสิทธิภาพระบบสารสนเทศมาลายผ้าแล่วผู้ใก แขวง สะหวันนะเขต สาธารณะรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ซึ่งสอดคล้องกับการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศมาลายผ้าแล่วผู้ใก แขวง สะหวันนะเขต สาธารณะรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ซึ่งผู้ออกแบบและดูแลระบบได้ หนดขั้นตอน กระบวนการให้มีประสิทธิภาพ การความพึงพอใจระบบสารสนเทศแม่ลายผ้า แล่วผู้ใก แขวงสะหวันนะเขตสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว พบว่า ผู้ใช้งานมี ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งส่งผลมาจาก ประสิทธิภาพของระบบ สารสนเทศแม่ลายผ้าแล่วผู้ใก แขวงสะหวันนะเขตสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว เป็นไปตามหลักการทำงานของระบบ และการวิเคราะห์ข้อมูลเข้าสู่ระบบเพื่อให้ได้ สารสนเทศที่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพและ โยชน์ของระบบ ด้านการออกแบบ ด้านการสนับสนุนและการให้บริการการใช้งาน

คำสำคัญ ระบบสารสนเทศแม่ลายผ้าแส่วผู้ไท ระบบสารสนเทศ แม่ลายผ้าแส่วผู้ไท

TITLE Information System of Major Patterns of Pu Thai's Fabric (Pa Saew),

Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic

AUTHOR Latdavanh Naonady

ADVISORS Assoc. Prof. Dr. Chumnong Wongchachom

Dr. Suchanart Singhapat

DEGREE M.Sc. (Information Science and Technology)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2018

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to investigate the current conditions, problems and needs of the information system of major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew), of Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic, 2) to analyze and classify the structure of the information required for designing the information system of major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew), of Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic, 3) to develop the information system of major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew), of Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic, 4) to assess the efficiency of the information system of major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew), of Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic. The population of the study included women of 50 - 80 years of age who could design, indicate the patterns of, and made Pa Saew. These Savannakhet women inhabited in Ban Lahanam, Songkhone District and Ban Meaungchan, Sepon District. Then 30 people had been purposively selected as the samples of the study. The instruments used for data collection were interview form, the form to record the group discussions, and a questionnaire. The statistics employed for data analysis comprised percentage, mean and standard deviation.

The study revealed the following results:

1. The current conditions, problems and needs of the information system of major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew), of Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic:

It was found that there were problems of conserving the wisdom of Pa Saew production. Pu Thai mothers made Pa Saew which would be given to their daughters when they got married. On these Pa Saew fabrics, the major patterns were kept and conserved. However, most mothers who were the sources or the original designers of the major patterns of Pa Saew died causing these sources of the major patterns to decrease. Consequently, the number of Pa Saew which contained the major patterns had declined. At the same time, the living sources or the mothers who are still alive are very old. About the needs of the information system of major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew), the researcher had analyzed the stages of installing and launching the information system of major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew), of Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic with the purposes to conserve, promote, and disseminate the unique knowledge, culture, and heritage of Pu Thai people who live in Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic. Using the information system, the community, next generation, relevant organizations, and interested persons could inherit and sustainably maintain the precious major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew). The conserved data of the Pa Saew major patterns could be applied and extended for producing other kinds of goods.

2. The researcher had discovered these problems of the conservation of Pa Saew in the first stage of the study. 1) The data concerning the knowledge of weaving the major patterns of Pa Saew had never literally recorded. Anybody who wanted to gain the information about these major patterns of Pa Saew had to meet and talk to the sources in person causing them to spend a lot of time to do so. 2) It was difficult and time consuming to weave and create the major patterns of Pa Saew because these patterns were complicated. Thus, the new generations were not interested in making or conserving Pa Saew weaving. Of the needs of the information

system required for the conservation of the major patterns of Pa Saew, the researcher had explored the sampled respondents' needs so that an information system of the major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew), of Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic could be developed. Accordingly, these answers were given by Pu Thai women: 1) Pu Thai women needed an information system to collect and conserve the major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew), 2) These Pu Thai women required the system which an information could be keyed in and retrieved very quickly, 3) They required the information system which could help them conserve and disseminate the knowledge body of Pu Thai uniqueness. From these results replied by these Pu Thai women, the structure of an information system was analyzed and it was found that important data which had to be included in the system consisted of the main page, key words, the background of Pu Thai's fabric (Pa Saew), Pa Saew weavers, major patterns of Pa Saew, and system administrators.

- 3. The development of the information system of major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew), of Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic provided the researcher's with the analysis and design of the system. As shown in chapter three, some main parts had been featured on the system such as the heading of the website, command menus, and contents. The next stage was to develop the information system of the major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew), of Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic using System Development Life Cycle (SDLC). System modelling was constructed by using Data Flow Diagram (DFD). The home page of the information system of the major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew), of Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic was subdivided into two main sections: one for general users and another part for the system administrators.
- 4. Regarding an assessment of the efficiency of the information system of the major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew), of Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic, it was found that as a whole the information system was considered efficient at the high level. This high efficiency corresponded to what

the system administrators and designers had set and planned in all the stages and processes of the information system to be competently performing. Thus, the users' satisfaction of the information system of the major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew), of Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic, as a whole, was at the high level. It could be said that the developed information system of the major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew), of Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic featured operational principles of the system and had its efficiency and capacity to fulfill all four aspects of the users' needs i.e. the efficiency and contribution of the system, design, support, and provision of services.

Keywords Information system of the major patterns of Pu Thai's fabric (Pa Saew), information system, major patterns of Pu Thai's fabric, Pa Saew,